

TEKENTHERAPIE ROUTE

EMI

Mandala Psychosociale Tekentaal Therapie: een
weg tot Psychosociaal Analytisch Tekentherapeut

ABSTRACT

Danka Hüsken: "Ik ben me er zeer van bewust dat mijn onbewuste mij naar de mandala heeft geleid en dat ik – toen ik me daarvan bewust werd – de mandala tot mijn vakgebied maakte, waarbij ik alles wat op mijn pad en binnen mijn bereik kwam omzette in een manifestatie van het zelf tussen hemel en aarde – het ronde en het vierkante – het universele en dat wat op aarde gestalte mag bekomen."

Zo kreeg de mandala, precies zoals dr. C.G. Jung het bedoelde, een holistische en helende betekenis voor mij en mijn studenten en bereikte ik velen op hun pad van ontwikkeling. Dit maakt mij zeer dankbaar en nederig. Het Educatief Mandala Instituut is een vakopleiding die opleidt tot Mandala Docent/ Coach en Mandala Psychosociaal (Kinder-) Tekentherapeut op holistische basis,

Danka Husken-Smit

Syllabus van het Educatief Mandala Instituut
Therapie Route

EMI: MANDALA PSYCHOSOCIALE TEKENHERAPEUTENROUTE

BEROEPSPROFIEL

In de Therapeuten Route wordt van het begin af aan gewerkt met het Beroepsprofiel van de Beroepsvereniging Tekentaal. Dit profiel (www.tekentaal.nl) vind je hieronder.

BEROEPSPROFIEL

PSYCHOSOCIAAL TEKENTHERAPEUT

PSYCHOSOCIAAL ANALYTISCH TEKENTHERAPEUT

PSYCHOSOCIAAL THERAPEUT BEELDEND

Teken- en beeldtaal zijn overlappende begrippen en soms inwisselbaar. De therapeuten waarvoor dit beroepsprofiel is opgesteld, psychosociaal tekentherapeut, psychosociaal analytisch tekentherapeut en de psychosociaal therapeut beeldend, werken met teken- en beeldtaal. De keuze voor een van de drie termen hangt samen met de naam en ontstaansgeschiedenis van de Vereniging Tekentaal en het accent van de diverse nieuwere opleidingen van de afgestudeerde leden.

Om reden van leesbaarheid wordt in het beroepsprofiel de term 'de therapeut' gebruikt wanneer wordt verwezen naar bovengenoemde categorieën therapeuten, uitgaande van de focus op de overeenkomsten tussen de categorieën. Hier wordt van afgeweken als het onderscheid relevant is of moet worden benadrukt.

Beroepsprofiel

Dit beroepsprofiel is opgesteld door de Vereniging Tekentaal. Het formuleert de kwaliteiten van de psychosociaal tekentherapeut, de psychosociaal analytisch tekentherapeut en de psychosociaal therapeut beeldend, met als doel een beknopt transparant beeld voor de beroepsgroep zelf, de doelgroep van bovengenoemde therapeuten, collega-zorgprofessionals in de complementaire en reguliere zorg, zorgverzekeraars en andere belangstellenden.

Dit beroepsprofiel is ook van toepassing op de psychosociaal kindertekentherapeut, psychosociaal analytisch kindertekentherapeut en de psychosociaal kindertherapeut beeldend. Zij hebben zich gespecialiseerd in de begeleiding van kinderen en jeugdigen tot 18 jaar. Er zijn echter zoveel overeenkomsten met het algemene beroepsprofiel dat we u voor de specialisaties van kindertherapeuten verwijzen naar de desbetreffende opleidingen.

Missie Vereniging Tekentaal

De Vereniging Tekentaal ondersteunt en bevordert het welzijn van volwassenen, jeugdigen en kinderen door middel van het professioneel verspreiden en toepassen van kennis van de taal van tekens en beelden.

Zij doet dit in het bijzonder door het bevorderen van de kwaliteit en het inspireren van beroepsbeoefenaren die teken- en beeldtaal als medium inzetten in psychosociale therapie, coaching, en educatieve activiteiten.

De therapeut die zich aansluit bij de Vereniging Tekentaal onderschrijft de missie en het profiel.

Definitie

De psychosociaal tekentherapeut / psychosociaal analytisch tekentherapeut / psychosociaal therapeut beeldend (hierna genoemd: de therapeut) is een cliëntgericht psychosociaal therapeut werkend met het medium tekentaal: de taal van tekens en getekende beelden. De therapeut werkt, afhankelijk van de voorkeur en specialisatie, met verschillende media, materialen en dimensies: tekeningen en schilderijen (2D) en beelden / ruimtelijk werk van diverse materialen (3D). De therapeut werkt met meerdere ondersteunende technieken, onder meer lichaamsintelligentie en expressie, energetisch werk, voicedialogue, psychodrama, stemwerk en visualisatie, geleide fantasie en associatietechnieken. De grondhouding van de therapeut is acceptierend, congruent en empathisch. Hij/zij is in staat tot zelfreflectie. De therapeut werkt doorgaans in een eigen praktijk en is indien gewenst in staat multidisciplinair samen te werken met arts, psycholoog, psychiater en/of andere professionals in de reguliere of complementaire zorg.

Functie - therapie, preventie en nazorg

De therapeut heeft uitgebreide kennis van de betekenis van tekens en beelden en zet deze in combinatie met een brede psychologische en therapeutische vakkennis, therapeutische gespreksvaardigheden, en meerdere therapeutische en lichaamsgerichte methodieken in voor het welbevinden van de individuele cliënt, partner- en gezinsrelaties.

De therapeut faciliteert het therapeutisch veranderingsproces van de cliënt waarin deze wat innerlijk leeft via beeldtaal naar buiten brengt, tastbaar maakt en laat zien. De therapeut ondersteunt de cliënt op deze wijze bij het verminderen en oplossen van klachten. De expertise van de therapeut kan ook worden ingezet voor preventie, 'ontzorgen' en nazorg en kan daarmee het zorgsysteem ontlasten.

Gezondheidsvisie / mensbeeld

De therapeut heeft een holistische visie. De visie gaat uit van de mens als geïntegreerd geheel dat deel uitmaakt van een groter samenhangend systeem. Delen van het geheel kunnen worden gezien als zich onderscheidend en elkaar beïnvloedend. Ze worden echter niet gezien als gescheiden en op zichzelf staand. De therapeut ziet klachten of symptomen in een breed perspectief en erkent de mogelijkheden tot meerdere oorzakelijke verbanden.

Doelgroep - indicaties, contra indicaties, verwijzen

De therapeut kan tekentherapie / beeldende therapie inzetten bij kinderen, adolescenten en volwassenen. De klachten kunnen mentaal-emotioneel, psychosomatisch of somatisch van aard zijn.

De cliënt moet enig leer- en reflectievermogen hebben en verbinding hebben met de werkelijkheid. Tekentherapie is daarnaast in het bijzonder geschikt voor cliënten die zich verbaal moeilijk kunnen uiten of verbaal veel blijven 'verhullen'. De therapeut werkt niet met extreem kwetsbare patiënten met psychopathologie, c.q. waarbij het contact met de werkelijkheid afwezig is. Ook zware verslavingsproblematiek is een contra-indicatie. Als een dergelijk patiënt baat heeft bij de therapeut en de expressie in beelden, dient de therapie plaats te vinden onder supervisie van een daartoe bevoegd professioneel behandelaar.

De therapeut neemt de grenzen van zijn kundigheid in acht en verwijst de cliënt door naar een collega, huisarts of andere behandelaar in het geval dat:

- de therapeut onvoldoende affectie voor en/of vertrouwen in de cliënt heeft om zijn beroep op een zorgvuldige en respectvolle wijze te kunnen uitoefenen.
- de basisvoorwaarden voor de therapie ontbreken en de cliënt aangeeft, en/of de therapeut inschat, dat de cliënt een andere vorm van ondersteuning nodig heeft.

Beroepscode

De therapeut heeft een geheimhoudingsplicht en houdt zich aan de beroepsethiek, zoals o.a. omschreven in de wet WGBO (Wet Geneeskundige Behandelingsovereenkomst), de wet WBIG (Wet Beroepen in de Individuele Gezondheidszorg) en AVG Algemene Verordening Gegevensbescherming.

Zie ook Kwaliteitseisen Therapeut; visitatie.

Kwaliteitseisen voor VT-registerleden

Visitatie. De therapeut / de praktijk van de therapeut wordt 1 keer per 5 jaar geïnspecteerd door een erkend visiteur. De kwaliteitseisen en de beroepscode van de therapeut en de eisen waar de praktijkvoering aan moet voldoen staan zeer uitgebreid beschreven in de visitatiedocumenten. De therapeut moet aan deze eisen voldoen. Het RBCZ houdt toezicht op de visitatieresultaten van de RBCZ-geregistreerde therapeuten.

Intervisie en supervisie. De therapeut is verplicht intervisie en supervisie te volgen.

Bij- en nascholing. De therapeut is verplicht zich ieder jaar bij- en na te scholen.

De actueel geldende regels en frequentie voor intervisie/supervisie de bij- en nascholing zijn op te vragen bij de vereniging.

Andere activiteiten. De therapeut blijft zich ontwikkelen en draagt het vak uit en/of over. Alle activiteiten en verplichtingen met betrekking tot de kwaliteitswaarborg worden bijgehouden in een tweejaarlijks in te leveren document. RBCZ-geregistreerde therapeuten moeten daarbij ook voldoen aan de eisen van dit registratie-instituut.

Kwaliteitseisen voor VT-leden

Therapeuten die niet geregistreerd zijn (geen VT-registerlidmaatschap hebben), worden geacht zich te houden aan bovengenoemde kwaliteitseisen, zij worden hier echter niet toe verplicht.

VT-leden die therapeut zijn hebben het recht om op vrijwillige basis aan te tonen dat zij voldoen aan de eisen. Alle activiteiten en verplichtingen met betrekking tot de kwaliteitswaarborg worden bijgehouden in een tweejaarlijks in te leveren document. De kwaliteitswaarborg wordt op de website zichtbaar gemaakt door een asterisk achter de naam van de betreffende therapeut.

Overeenkomsten en onderscheid met andere vormen van therapie

Psychosociale tekentherapie, psychosociale analytische tekentherapie en psychosociale therapie beeldend zijn diep en langdurig doorwerkende vormen van therapie, vergelijkbaar met de werking van psychotherapie. Er wordt concreet gewerkt met actuele hulpvragen en doelstellingen. De therapeut is in staat zowel probleemgericht als oplossingsgericht te werken.

Het verleden van de cliënt is van belang voor zover het in de actualiteit klachten oplevert en verbetering in de toekomst in de weg staat. De cliënt krijgt inzicht in de eigen problematiek, waarbij wordt gestreefd naar wezenlijke verandering, zodat de cliënt zelfstandig en klachtenvrij kan functioneren of beter met de (verminderde) klachten kan omgaan.

Psychosociale tekentherapie, psychosociale analytische tekentherapie en psychosociale therapie beeldend hebben enige overeenkomsten met creatieve therapie beeldend, beeldende vaktherapie en kunstzinnige therapie, vanwege het beeldend werken. Vaktherapeuten beeldend werken voornamelijk in instellingen en ondersteunen met name behandelaars, terwijl de psychosociaal therapeuten vallend onder dit beroepsprofiel veelal, maar niet altijd, in een eigen praktijk werken waar zij zelf de behandelaar zijn en/of in een kleiner samenwerkingsverband werken. De plek van de therapeut in de gezondheidszorg is veelal in de complementaire zorg. Uitgaande van de holistische visie wordt bij tekentherapie het lichaam betrokken bij het proces. Tekentherapie is dus deels ook, maar niet uitsluitend, een lichaamsgerichte therapie.

Niveaus en specialisaties | opleidingseisen

De beroepsgroep vallend onder dit profiel kent meerdere niveaus, diverse specialisaties, en opleidingen die tot deze niveaus en specialisaties leiden of hebben geleid. De opleiding van de therapeut aangesloten bij de Vereniging Tekentaal moet succesvol en aantoonbaar zijn afgerond met een diploma. RBCZ-registertherapeuten en VT-registertherapeuten moeten voldoen aan de opleidingseisen die dit lidmaatschap vereist. (PSBK / hbo-niveau)

De bij de Vereniging Tekentaal aangesloten therapeuten hebben ten minste aan een of meer van de volgende opleidingsniveaus en specialisaties voldaan:

1 Psychosociaal Tekentherapeut

minimaal 4-jarige vakgerelateerde* opleiding op hbo niveau, specialisatie therapeut

2 Psychosociaal Kindertekentherapeut

minimaal 4-jarige vakgerelateerde* opleiding op hbo niveau, specialisatie kindertherapeut

Psychosociaal therapeut beeldend

minimaal 4-jarige hbo-opleiding kunstzinnige vorming en ACT,
Specialisatie therapeut

Psychosociaal Analytisch Tekentherapeut

minimaal 4-jarige post-hbo/postacademische opleiding Analytische Tekentherapie
Integrale vorming therapeut en kindertherapeut

5 Registertherapeut (geregistreerd bij Vereniging Tekentaal en/of het RBCZ, register voor hbotherapeuten) minimaal 4-jarige

- reguliere door de overheid erkende vakgerelateerde* opleiding hbo niveau, met Plato vrijstelling, of
- extern door NIP, KTNO of SNRO geaccrediteerde vakgerelateerde* opleiding hbo of hoger, gevolgd door hbo psychosociale basiskennis (psbk), erkend door het CPIO of SNRO

**opleidend in psychosociale therapie tekenen, kunstzinnige vorming en/of beeldende vorming; werkend vanuit holistische visie. D.w.z. de opleiding moet zowel opleiden tot therapeut als tot de kennis en taal der tekens en beelden en hoe deze te kunnen duiden ter bevordering van het mentaal en emotioneel welzijn van de cliënt.*

Vereniging Tekentaal en de huidige opleidingen

De Vereniging Tekentaal is voortgekomen uit de opleiding genezend tekenen de Kolam in Zutphen, opgericht door Lisa Borstlap. Momenteel erkent de vereniging 3 opleidingen: De Kolam, Vrije Academie 't Pad en EMI (EMI m.b.t. beroepsprofiel docent).

Nieuwe opleidingen en individuele leden

De vereniging staat open voor erkenning van en aansluiting van andere psychosociaal/beeldende (vak-) opleidingen met een holistische zienswijze. Nieuwe leden van andere opleidingen kunnen zich ook *op individuele basis* als lid aanmelden, mits zij het beroepsprofiel en de missie van de Vereniging Tekentaal onderschrijven.

Zij-instroom

Nieuwe leden van opleidingen die gedeeltelijk verwant zijn aan de door VT-erkende beroepsopleidingen worden individueel beoordeeld. Op basis van de VT-opleidingscriteria wordt in kaart gebracht wat de het zich aangemelde lid aan kwalificaties en competenties mist en hoe dit kan worden aangevuld. Na het volledig voldoen aan de gestelde eisen moeten ook zij-instromers het beroepsprofiel en de missie van de Vereniging Tekentaal onderschrijven.

1. GESCHIEDENIS MANDALA - WESTERSE | OOSTERSE VISIE

De eerste ontwikkelingen van de Westerse Mandala begon voor mij net dr. Carl G. Jung. Hij was het die een brug sloeg tussen het Westers bewustzijn en Oosters inzicht. Jung voelde het als een verplichting voor de westerse mens van deze tijd (vorige eeuw en verder) om de geest van het Oosten te leren begrijpen. In zijn boek: Westers bewustzijn en Oosters inzicht beschrijft hij hoe belangrijk het is om ons Westers bewustzijn te koppelen aan het Oosterse inzicht. We kunnen van elkaar leren, meent hij en hij geeft daarvan vele voorbeelden. Volgens Jung is het heel belangrijk dat je in déze wereld bent en dat je jouw bijzondere levenskiem - wat dat ook maar mag zijn, in vervulling laat gaan.

Een citaat van Jung uit dit werk:

“Je moet in deze wereld geloven, wortels maken, je uiterste best doen, zelfs als je in de meest absurde dingen moet geloven – bijvoorbeeld geloven dat deze wereld heel duidelijk bepaald is, dat het bijzonder belangrijk is of het een of andere verdrag wordt gesloten of niet. Het is wellicht totaal onbelangrijk, maar je móét er in geloven, je moet er een welhaast religieuze overtuiging van maken, uitsluitend om als het ware je handtekening onder het verdrag te plaatsen, zodat je een spoor achterlaat.”

Bezig met het schrijven van de Psychosociaal Mandala Tekentherapie Route kan ik me geheel verplaatsen in dit gevoel: dat wij als EMI docenten/therapeutengroep geloven in onze missie en de toekomstige student gelooft in de lessen die hij/zij bij het EMI gaat volgen, dan zullen we dat spoor zeker achterlaten. Dus voor het *Educatief Mandala Instituut* staat als grondregel vast dat we er ons diepste verlangen van maken om deze *Psychosociale Mandala Tekentherapie Route* tot een geweldig succes te brengen, zodat Tekentaal in alle glorie verder haar sporen kan achterlaten.

Jung spreekt zich uit over de chakra's en hun betekenis, gezien vanuit de Westerse en Oosterse kennis en hoe we daar persoonlijke waarden aan verlenen. Met behulp van cultuurscheppen we bovenpersoonlijke waarden en zien we een glimp van andere psychologische mogelijkheden. Zo kunnen we een andere geestestoestand bereiken. We kunnen ook onze psyche onder het soeksma aspect zien, en dat is precies wat de symbolen van de chakra's zijn.

“Het is alsof we onze psychologie en de psychologie van de mensheid vanuit het standpunt van een vierde dimensie zouden zien, onbegrensd door ruimte en tijd. Het chakrasysteem is vanuit dit standpunt geschapen. Het is een systeem dat de tijd en het individu transcendeert.”

De boeken van dr. Jung vormden een bron van vreugde voor mijn dorstige ziel en ik las wat ik maar te pakken kon krijgen. Een deel ervan vormt de basis voor deze opleiding.

Een ander boek dat mij na aan het hart ligt en voor mij van onschatbare waarde is geweest en nog steeds is, is het boek: *De ziel en haar mechanisme* van Alice A. Bailey.

Zij legt verband tussen de Oosterse leer van de zeven krachtcentra (chakra's) vergelijken met de Westerse leer over de klieren, ontdekken we dat de plaats waar deze zich in ons lichaam bevinden overeenkomt met de plaats van de chakra's. In onze Docentenopleiding passen we dit gegeven ook toe en dragen het verder uit in de 13 Kosmische Chakra lessen – 3 lessen – in de Psychosociale Mandala Tekentherapie Route.

De opleiding tot Mandaladocent/coach ontstond in 2011 naar aanleiding van de grote behoefte aan veilige vormen van begeleiding en therapie en de wens van cursisten om een Mandala opleiding neer te zetten. Zij waren de aanleiding – naast het verlangen van Danka Hüsken-Smit de EMI-Missie voort te zetten om sporen achter te kunnen laten– om de Vakopleiding gestalte te geven in haar huidige vorm. In 2013 werd de vakopleiding Mandala & Numerologie geregistreerd bij het CRKBO, VT en geaccrediteerd bij het KTNO. In 2017 werd daar Psychosociaal aan toegevoegd en in 2023 kwam de GRO accreditatie tot stand. Nascholingen worden gevolgd en kunnen ook bij het EMI worden gevolgd, zoals: Numerologie & Pentagram, Traumaverwerking, Dieptepsychologie, Rouw =& Verlies, Leven vanuit Liefde & Licht, Leven vanuit je hart.

In de drie jaren voorafgaande aan de Psychosociaal Mandala Tekentherapie Route wordt de basis gelegd voor verdere ontwikkeling via docent/ coach naar therapie-schap.

- a. Basisjaar – Mandala Tekentaal / Numerologie Tekentaal - * Certificaat
- b. Gevorderdenjaar – 7 Chakra's – Biografisch jaar - * Certificaat
- c. Docentenjaar – Lichtkrachtk kaartspel Tekentaalthema's – Psychosociaal - * Certificaat

Met deze drie Certificaten ben je Docent / Coach en mag je naar de volgende stap. De opleiding houdt zich aan de door de Beroepsvereniging Tekentaal vastgestelde normen, die ook door de docenten/ coaches worden onderschreven.

Leertherapie: 6 dagen voorafgaande aan de Psychosociaal Mandala Tekentherapie Route, uitgevoerd vanuit de EMI opleiding door Dorothea Waalder. Om door te kunnen gaan naar de Psychosociale Mandala Tekentherapie Route moet de aankomend student de Leertherapie met goed gevolg hebben afgesloten. De oefentherapeut (Dorothes Waalder) geeft de uitslag en eventuele aanbevelingen door aan het EMI.

2. PSYCHOSOCIAAL MANDALA-TEKENTHERAPEUT minimaal 4-jarige vakgerelateerde* opleiding op hbo niveau, specialisatie Psychosociaal Mandala Tekentherapeut | Kindertekentherapeut.

De opleiding houdt zich aan de door de Beroepsvereniging Tekentaal vastgestelde normen, die ook door de beginnende therapeuten worden onderschreven en nagevolgd.

3. LEERDOELEN

In de Psychosociaal Mandala-Tekentherapeuten Route worden per dag een of meer Leerdoelen behandeld. Ook worden er Praktijk- / Sessiedagen en Masterseries ingezet om de stof goed te leren beheersen, door te kunnen geven en in therapie sessies toe te kunnen passen.

Iedere lesdag afzonderlijk wordt in de kop van de les het doel/ de doelen kort omschreven. In de Mandala Tekentherapie Vakopleiding werken we al vanaf het eerste Basisjaar met Psychosynthese in processen.

1. Psychosynthese – beginselen – Mensbeeldvisies	3 dagen
2. Polyvagaaltheorie – beginselen en praktijk/ Mandala /Tekentaal /
krassen roteren, zwalken, koesteren Energetische thema's:
Elementen, schild & wapen	2 dagen
3. Preverbale therapie – basisveiligheid door mandalatekenen	1 dag
4. Het belang van fysiek lichaamswerk energetisch tekenen	1 dag

5. Quantum Touch Magnetiseren Mandala & Individuatieproces	1 dag
Self created Health in 7 stappen– Yoga-adem-vingeroefeningen	1 dag
6. Inductietechnieken-Meditatie–Visualisatie-Geleide fantasie	1 dag
7. Tekenoefeningen o.a. spiegelen, stromen, koesteren, limbisch systeem, psychologie/ Energetisch Tekenen	1 dag
8. Tekentechnieken / Schildertechnieken/ Wat/Wanneer/Hoe	1 dag
9. Alchemistische beelden / Inspiratiebron /Ritueel/ Droom/ Symbool	1 dag
10. Edelsteentherapie gerelateerd aan Kleurentherapie Rituele kunst	1 dag
11. Mandala & Numerologie in beeld-analyseren-beschrijven het toepassen van geometrie in de kunst bevordert abstract denken / inzichten krijgen, eigen maken, verdiepen en verinnerlijken	1 dag
12. De 13 kosmische Chakra's – Chakrawerk voor therapeuten	3 dagen
13. Astrologie & Sprookjes / Metaforen / metamorfose	1 dagen
14. Kiest & Tekeningen analyseren/ psychologische verbanden leren begrijpen en bevragen.	2 dagen
15. Psychische klachten – SOLK – Ziektebeelden Ontstaan ziekte onderzoek en vertaling in tekenprocessen Zielenroerselen	1 dagen
16. Psychologisch onderzoek / Lichtkrachtkaarten / tekenproces	3 dagen
17. Onderzoekmethoden – Mindmap, Soulmap, Startformulier zelfkennis / reflectie en counselen Inspiratiebronnen	1 dag
18. Masterserie pre-verbale therapie – stromingsbeelden – binnen-buiten / verdieping Inductietechnieken	1 dag
19. Mandala/Tekentaal Behandelingsplan maken hanteren tijd-ruimtebesef /informatie en symboliek als fysieke, sociale en spirituele groei.	1 dag
20. Mandala Beroepsethiek Professionele houding Pentagram / Commitment Social Media Website	1 dagen
21. Sessies & Praktijk van Woede -> Agressie herkennen van krachten-vrijmaken van woede en veiligheid brengen in je ruimte Rouw->Verlies->Afscheid -Terminale en therapeutische zorg Zingeving Vieringen Wat kun je bieden? Pijn -> Genot Schuld –. Schaamte -> Schande Trauma Grensproblemen de vicieuze cirkel verdieping	3 dagen
22. Ziektebeelden in tekenprocessen Polyvagaal praktijk	1 dag
23. Werken met kinderen speelsheid en plezier Tekenproces	1 dag

**Totaal: 34 Thema dagen waarvan dag 5, 11, 15, 19, 21, 23, 24, 26, 27,29, 31
Sessie/Praktijk/ Dag 17 Masterserie, dag 28 Coaching- en dag 35 de Examendag is.**

**Iedere student heeft de mogelijkheid tot coaching – via Email, Zoom of telefonisch -
door het hele traject heen. Na de jaarafsluiting staat studenten 2 coaching dagen toe.**

**Totaal: 36 lesdagen van 0930-18.00 uur (incl. ½ uur lunchpauze) 8 uur p/d 288 uren
Studie-uren/literatuur/zelfstudie 34 x 10 p/w= 340 studie-uren
plus museumbezoek/concert 4 x 3 p/3 maand = 12 uren = 36 uur 376 uren
stage/ intervisie/ coaching/mentorschap 270 uren +
-----**

Totaal: 934 uren: 28 = 33 ECTS

4. AANPAK

Op iedere dag komen er een of meerdere onderwerpen (kennis) aan bod, die in de les uitgewerkt en gedeeld worden door middel van lichaamsoefeningen (Dorothea/Yvonne), meditaties (Yvonne) en het maken van tekeningen. We gebruiken daarbij diverse teken- en schildertechnieken, collages e.d., waarbij uitgegaan wordt van het probleem dat speelt en de techniek die daarbij past.

De Tekenoefeningen worden in drievoud uitgevoerd:

Mandala | Tekentaal (Danka/ Dorothea)

EENVOUDIGE BEELDOPDRACHT - Mandala/

CREATIEVE BEELDOPDRACHT - Tekentaal /

KUNSTZINNIGE BEELDOPDRACHT- samenvatting in vrij kunstwerk als Huiswerkopdracht

Voorbeeld:

Waterverf – versus geslotenheid

Pastelkrijt – versus vorm

Wascokrijt – versus doorlaatbaarheid,

Vingerverf – versus netheid

Oost-Indische inkt – versus kleur

Kleurpotlood – versus eenvormigheid

Wit op zwart- versus wit -donker

De tekeningen/schilderijen worden met het K.I.E.S.T. schema geanalyseerd, door middel van een rollenspel waarbij de ene student de cliënt is en de ander de therapeut. Er kunnen verschillende rollen gespeeld worden.

5. TOEPASSING

Wanneer doe je het een of het ander, waar kies je voor en wanneer.

Allereerst wordt de situatie ingeschat, onderzoek gedaan naar de hulpvraag en daarna het medium of rollenspel gekozen.

De Cliënt komt met de hulpvraag. De therapeut moet uitzoeken welke behandeling hier past en nodig is.

Wat kan ik met de client? Hoe kan ik hem/ haar benaderen? Vertrouwensrelatie opbouwen.

Kan ik er humor bij betrekken?

PLATO: alarmsignalen

Zorgen dat je niet binnenlaat wat niet van jou is. (leg dat op een bordje)

Hoe bevrijd je jezelf als je vastzit in gedachten over anderen?

Een luisterend oor bieden en horen wat achter de woorden de behoefte is.

Bijvoorbeeld:

Van klacht

naar kracht

- Van disbalans
 - Van depressief
 - Van burn-out
 - Van slapeloos
 - Van stressvol
 - Van angst
 - Van onzekerheid
 - Van identiteitsproblemen
 - Van scheiding, verlies en rouw
 - Van relatieproblemen
- * Naar balans
 - * Naar betrokken
 - * Naar energiek
 - * Naar uitgerust
 - * Naar ontspanning
 - * Naar vertrouwen
 - * Naar zelfvertrouwen
 - * Naar weten wie je bent
 - * Naar verwerken en accepteren
 - * Naar respectvol communiceren

Werken met casussen: Psychologische verbanden leren begrijpen en bevragen
– de juiste vragen leren stellen.

Bijvoorbeeld:

Iemand is in rouw en wil niets met anderen.

Hoe kun je toenadering zoeken?

Ga je uit van jezelf of luister je naar de behoefte van de ander?

Reageer je op de behoefte van die ander?

Wat is van jou en wat is van de ander?

Weten wanneer je door moet verwijzen – leren onderkennen, onderscheiden, wat aanbieden

Tekenoefeningen - Drieluik: Mandala – Tekentaal – Samenvoegen tot een Kunstwerk

De 13 kosmische chakra oefeningen inzetten

De adem/lichaamsoefeningen van Dorothea Waalder (yoga) inzetten

Je spiegelen aan je eigen Boomtekeningen

Quantum T oefeningen aanleren als zelfhulp en om door te geven.

DOEL: Therapeutisch Ervaringsdeskundige worden in de benadering van cliënten

- Ervaringsdeskundige worden in de benadering van jezelf en als Therapeut / Hulpverlener
zijn vanuit de hulpvraag /Behandelplan/Tekenanalyse .

- Door zelf expressief te zijn en te kunnen analyseren wordt je ervaringsdeskundig op het
gebied van kunstzinnig werk,

6. TEKENING LEZEN - SCHEMA K.I.E.S.T. met dank aan Lisa Borstlap

In het Educatief Mandala Instituut werken we door alle jaren heen met het K.I.E.S.T. schema, dat door Lisa Borstlap is ontworpen. Als EMI zijn we blij en dankbaar dat we haar toestemming hebben gekregen om dit schema te gebruiken en uit te dragen.

Inmiddels gebruiken we het ook voor de Studiedagen Mandala & Tekeningen lezen die Danka Hüsken-Smit geeft in het Jungiaanse Instituut te Nijmegen, waar zij tegelijkertijd workshops aanbiedt, om Psychosociale Mandala Tekentherapie in praktijk uit te brengen en uit te dragen.

7. BRONVERMELDING

- C.G. JUNG – SYMBOELEN IN DE MANDALA (DAG 1)
- DE MENS EN ZIJN SYMBOLEN (DAG 1)
- HET IK EN HET ONBEWUSTE (DAG)
- DROMEN (DAG)
- DE SCHEPPENDE MENS (DAG)
- WESTERS BEWUSTZIJN EN OOSTERS INZICHT (DAG)
- K.M. HAMAKER-Z.–JUNGSPSYCHOLOGISCHE TYPEN IN PRAKTIJK (DAG 2)
- G. HODSON – DE ZEVEN MENSSTYPEN – UITGEVERIJ
THEOSOFISCHE VERENIGING – UTRECHT (DAG 2)
- ALICE A. BAILEY - DE ZIEL EN HAAR MECHANISME (DAG 4)
- R. ASSOGIOLI – PSYCHOSYNTHESE (DAG 3 EN 4)
- P. FERRUCI – HEEL JE LEVEN (DAG)
- P. CAPEL – EMOTIONELE DNA (DAG)
- B. VAN DER KOLK – TRAUMASPOREN (DAG)
- D. DANA – POLYVAGAAL THEORIE IN DE PRAKTIJK (DAG)
- D. HÜSKEN – HET MANDALA HANDBOEK (DAG)
- D. HÜSKEN – GROOT MANDALA BASISBOEK (DAG)
- D. HÜSKEN – DE MANDALA ALS HELEND BEELD (DAG)
- WERKEN MET EDELSTENEN (DAG)
- D. HÜSKEN – HET CHAKRA WERKBOEK (DAG)
- D. HÜSKEN – NUMEROLOGIE IN WOORD, BEELD EN GETAL (DAG)
- G. ASHLEY – CREATIVITEIT EN THERAPIE (DAG)
- G. M. FURTH – TEKENINGEN–BEELDTAAL VAN HET ONBEWUSTE (DAG)
- I. VAN LAMOEN – DOMMISSE – PRENTENBOEK VAN DE GEEST -
BEELDTAAL IN PSYCHOTHERAPIE (DAG)
- R. SMEETS – ORNAMENT, SYMBOOL 7 TEKEN (DAG)
- R. STEINER – OVER KUNST | ZEICHNEN/SEHEN/LERNEN (DAG)
- J. ITTEN – BEELDENDE VORMLEER – KLEURENLEER (DAG)
- L. BORSTLAP - SYMBOLIEK – EEN BOEIEND ASPECT VAN DE VAK/
TEKENTHERAPEUT, TEKENDOCENT OF COACH BEELDEND (DAG 3)
- R. GORDON – QUANTUM TOUCH – GENEZEN MET JE HANDEN (DAG 3)
- R. BONEWITZ - KOSMISCHE KRISTALLEN (DAG 3)
- P. VAN GOOL – SYLLABUS PSYCHOSYNTHESE (DAG 3 EN 4)

BRONVERMELDING – een greep uit een aantal KUNSTBOEKEN

Hundertwasser en Giorgio Morandi
Gaudi en Pieter Torensma
Chagall, Paul Klee en Gustave Moreau
Van Gogh en Gauguin
Rembrandt en Vermeer
Hildegard von Bingen en O’Keeffe
Goethe en Steiner
Escher en Van Kruiningen

Deze lijst kan naar eigen inzicht worden aangevuld.